

به نام دانی توانا

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ مشهد

امتحانات نوبت دوم (ضمن سال)

مؤسسه آموزشی تربیت‌علامه طباطبائی

دبیرستان پسران علامه طباطبائی
تهران ۱
تهران ۲

نام و نام خانوادگی : .....

شماره صندلی : .....

نام امتحان: ادبیات فارسی نهم

پایه - رشته: نهم - متوسطه ۱

شماره کلاس: ۹۰۳-۹۰۲-۹۰۱

تعداد صفحه: ۳

مدت پاسخگویی: ۶۵ دقیقه

تاریخ امتحان: ۲۹ / ۰۳ / ۹۵

نام دبیر: آقای حسن آبادی

نمره : .....

امضاء دبیر :

بارم	صفحه ی (۱)	سئوالات
۰/۲۵		الف) معنی شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم عبارت ها و اشعار را در مقابل یا زیر آن بنویسید.
۰/۲۵		۱- جهان، جمله، فروغ روی حق دان ←
۰/۲۵		۲- خدایا به ذلت مران از درم ←
۰/۲۵		۳- هر شب، نماز کردی و تا روز بر پای بودی ←
۰/۲۵		۴- گوهر تن از گوهر اصل، بهتر بود ←
۰/۵		۵- پول، ارباب بدی است اما خدمتگزار خوبی است ←
۰/۵		۶- اگر حیا نمی بود ترکِ معاصی نمی کردند ←
۰/۵		۷- آن طرف، نصف جهان با تانک های آتشین در راه / این طرف، ایرانیان تنها ←
۰/۵		۸- بدان که هر چه در وجود است همه صنع خدای تعالی است. ←
۰/۵		۹- به بینندگان آفریننده را / نبینی مرنجان دو بیننده را ←
۱		۱۰- اینک ای خوب، فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان، تو را می شناسند ←
۱		۱۱- ای ابوذر، خداوند متعال به سیمای ظاهر و دارایی ها و گفته هایتان نمی نگرد بلکه به دل ها و کردارتان می نگرد. ←
۰/۵		۱۲- مکن کاری که بر پا سنگت آید / جهان با این فراخی، تنگت آید ←
		ب) معنی واژه (۲ نمره) معنی هر واژه را در پرانتز مقابل آن بنویسید.
		۱۳- ابلیس، زهره ندارد. ( ) ۱۴- نمی بینی کسی که به دردی دچار شد <u>خضوع</u> می کند. ( )
		۱۵- هشدار که منجی جهان آمد. ( ) ۱۶- تو خود را مرنجان ای طرّار ( )
		۱۷- اسکندر، یکی از کاردانان را از عملی شریف، عزل کرد ( )
		۱۸- تا زیاده به خودت غره نشوی ( ) ۱۹- زمین زنده، چون <u>دییای</u> هفت رنگ گردد ( )
		۲۰- که تواند که دهد میوه ی <u>الوان</u> از چوب؟ ( )

بارم	سؤالات
۰/۵	<p>پ) درک متن (۴ نمره) به سؤال ها پاسخ دهید.</p> <p>۲۱- چرا شاعر می گوید: «برایت آرزومندم که دشمن نیز داشته باشی، نه کم و نه زیاد...»؟</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۲- در بیت «اینک ای خوب، فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان، تو را می شناسند» چرا شاعر می گوید «فصل غریبی سرآمد؟» ...</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۳- منظور از این عبارت چیست؟ «حیات حقیقی مردان خدا، ققنوس وار از میان خاکستر نخل های نیم سوخته ی خرّمشهر، سربر آورد.»</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۴- «آرش کمان گیر» و «حسین فهمیده»، چه شباهتی به هم دارند؟</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۵- با توجه به درس «زن پارسا» بنویسید منظور از کلمه های مشخص شده چیست؟ «اگر یک دوست، خفته است دوست دیگر، بیدار است.»</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۶- منظور از عبارت «مَثَلِ مؤمنان، جمله، چون یک تن است چون یک اندام را رنجی رسد همه ی اندام ها آگاهی یابند و رنجور شوند.» چیست؟</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۷- با توجه به درس «میلاذ گل»، در بیت «گلزار زعیش، لاله باران شد / سلطان زمین و آسمان آمد» منظور از مصراع دوم چیست؟</p> <p>۰/۵</p> <p>۲۸- منظور از این عبارت چیست؟ «نه مرد به عمل، بزرگ و شریف گردد بلکه عمل به مرد، بزرگ و شریف گردد پس در هر عمل که هست نیکو سیرتی می باید و داد.»</p> <p>۰/۵</p>
۰/۵	<p>ت) دانش ادبی (۳ نمره)</p> <p>۲۹- در بیت «همی خواهم از کردگار جهان / شناسنده ی آشکار و نهان»، کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟</p> <p>۰/۵</p> <p>۳۰- در بیت «عشق با دشوار ورزیدن خوش است / چون خلیل از شعله، گل چیدن خوش است» کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟</p> <p>۰/۵</p> <p>۳۱- در بیت «شد نفس آن دو سه هم سال او / تنگ تر از حادثه ی حال او» ردیف و قافیه را دقیق مشخص کنید.</p> <p>۰/۵</p> <p>ردیف ..... قافیه .....</p> <p>۳۲- در میان گروه کلمه های زیر، دو واژه ی نادرست وجود دارد زیر آن ها خط بکشید و شکل درست را بنویسید: «تصویر مار بوآ - حضم غذا - حدس و گمان - وداع و خداحافظی - انسان علاقمند - مالک ستارگان»</p> <p>۰/۵</p> <p>۳۳- ساخت هر واژه را در مقابل آن بنویسید. (ساده، مرکب، مشتق)</p> <p>الف) هواپیما ( ) ب) آرزومند ( )</p> <p>۰/۵</p> <p>۳۴- فعل جمله ی زیر را به «ماضی مستمر»، تغییر دهید و جمله را بازنویسی کنید: «این هواپیما با سرعت فوق العاده ای پرواز می کند.»</p>

بارم	صفحه ی (۳)	سؤالات
۰/۵		ث) خودآزمایی (۳ نمره) ۳۵- چرا خداوند بزرگ، نعمت تفکر و اندیشیدن را به انسان ها بخشید؟
۰/۵		۳۶- چرا خرمشهر، نماد هشت سال مقاومت، معرفی شده است؟
۰/۵		۳۷- منظور از بیت «کمال است در نفس انسان، سخن / تو خود را به گفتار، ناقص مکن» چیست؟ توضیح دهید.
۰/۵		۳۸- رهبران جامعه ی اسلامی، چه نقشی در هدایت مردم دارند؟
۰/۵		۳۹- با توجه به درس «شازده کوچولو»، چرا روباه، دوست داشت اهلی شود؟
۰/۵		۴۰- با توجه به درس «دو نقاش»، یکی از نقاشی ها پرندگان را به اشتباه انداخت، آن ها چگونه فریب خورده بودند؟
		ج) حفظ شعر (۲ نمره) - جاهای خالی را با کلمه ی مناسب، تکمیل کنید:
۰/۵		۴۱- کودکی از جمله ی ..... / رفت برون با دو سه .....
۰/۵		۴۲- دشمن دانا که غم ..... بود / بهتر از آن دوست که ..... بود
۰/۵		۴۳- آب را گل نکنیم / در فرودست انگار، ..... می خورد آب
۰/۵		۴۴- آب را گل نکنیم / شاید این آب روان می رود پای سپیداری / تا فرو شوید ..... دلی

پاسخنامه ی ادبیات نهم

الف - معنی شعروثر :

- ① - همه ی جهان را جلوه ی جمال الهی بدان .
- ② - خدایا مرا به خواری از درگاهت مران .
- ③ - هر شب با صبح در حال نماز بود .
- ④ - هنوز دانشی از اصل و نژاد ، بهتر است .
- ⑤ - پول اگر در خدمت انسان و انسانیت باشد مانند یک خدمتگزار خوب است اما اگر انسان در خدمت پول باشد ارباب بدی است .
- ⑥ - اگر شرم وجود نداشت انسان ها گناهان را ترک نمی کردند .
- ⑦ - بی از قدرت های دنیا در کنار صندام بودند و از صندام حمایت می کردند و ایرانیان ، حامی نداشتند و تنها بودند .
- ⑧ - بدان هر چه که می بینی ، خدا آفریده است .
- ⑨ - با چشمانت نمی توانی خدا را ببینی چشمانت را از زینت کنی .
- ⑩ - حالا ای امام خوب ، زمان غریب بودن تو در ایران به پایان رسیده است زیرا همه ی زیارت کنندگان ت به زیارت می آیند چون تو را می شناسند .
- ⑪ - ای ابوذر ، خدای بلند مرتبه به ظاهر و ثروت و کفایت های ثانی نگردد بلکه به نیت و عمل مشا توجه دارد .
- ⑫ - کاری کنی که در زندگی ، دچار مشکلات شوی و دنیای به این بزرگی ، برایت مانند زندان بشود .

ب - معنی واژه :

- ⑬ - جرأت   ⑭ - فروتنی   ⑮ - نجات دهنده   ⑯ - دزد   ⑰ - بولنگر کرد   ⑱ - مخور   ⑲ - حریر   ⑳ - رنگارنگ

پ - درک متن :

- ① - زیرا دشمنی ، عیب له را می گوید و انسان می تواند عیب های خود را بر طرف کند .
- ② - چون خالاهم ، آما امام رضای را می شناسند و به دیدارش می آیند .
- ③ - ایرانیان با پذیرش شهادت که در مشهور ترین کشته های یک انسان برتر دنیا شدند . . .
- ④ - هر دو در لحظه خاصی برای نجات ایران از جان خود گذشتند تا وطن سرفراز باقی بماند .
- ⑤ - زن پارسا - خداوند   ⑥ - بی آدم اعضا ی یک پیکرند . . . انسان که در مقابل رنج هم نوعانستگ نباید بی تفاوت باشد .
- ⑦ - امام عصر (عج) به دنیا آمدند .   ⑧ - فرد باید پایت خوب و با عملی که در کارش به کار می برد خود را شریف و بزرگ کند . . .

ت - دانش ادبی :

- ⑨ - تضاد   ⑩ - تلمیح   ⑪ - مایه = سال - حال   ⑫ - ردیف = او - او   ⑬ - هضم غذا - انسان علاقه مند
- ⑭ - ال - مرکب   ⑮ - مستحق   ⑯ - این هوا بی با سرعت فوق العاده ای داشت پرواز می کرد .
- ⑰ - در همه ی پدیده ها تأمل کند و بفهمد که هر چیز برای کاری خلق شده است و از این راه به خدایش می برسد .
- ⑱ - چون ایرانیان برای آن که این شهر را از تصرف صد امیان خارج کنند شهدای بسیاری را تقدیم کردند .   ⑲ - این است که سخن ناب جا ، ویرانگر است و سخن بی جا و بی پایه باعث کمال انسان می شود .   ⑳ - نقشی مانند پیر ، مطالب مردم و جا بجهتند که به تباه کشانده نشود .
- ㉑ - چون زندگی اش یکساخت شده بود .   ㉒ - مگر کردند انلود و واقعی است .

ج - حفظ شعر :

- ① - آزادگان - آزادگان   ② - جان - نادان   ③ - گفتی   ④ - اندوه

« موفق باشید »